

**World Health
Organization**

REGIONAL OFFICE FOR **Europe**

Прес-реліз
Копенгаген (Данія), 19 травня 2020 р.

Звіт ВООЗ про здоров'я та поведінкові орієнтації європейських підлітків у віковій групі 11–15 років свідчить про зростання числа підлітків, які турбуються про своє психічне здоров'я

Ключові результати опитування щодо здоров'я та благополуччя підлітків містяться в опублікованому Європейським регіональним бюро ВООЗ звіті, який містить дані про фізичне здоров'я, соціальні стосунки та психічне благополуччя 227 441 учня віком 11, 13 та 15 років, які проживають у 45 країнах. Таким чином, у ньому містяться вихідні дані, порівняння з якими дозволить у майбутньому оцінити вплив COVID-19 на життя молоді.

У новому звіті, який підготовлено за результатами міжнародного дослідження «Здоров'я та поведінкові орієнтації учнівської молоді (HBSC)», опублікованому сьогодні Європейським регіональним бюро ВООЗ, міститься інформація про поведінку школярів віком 11, 13 і 15 років з 45 країн щодо здоров'я і соціальної взаємодії та зазначається, що психічне благополуччя підлітків у багатьох країнах у 2014–2018 рр. погіршилося.

«Про те, що зростаюча кількість хлопчиків і дівчат у європейському регіоні повідомляє про ознаки слабкого психічного здоров'я – почуття пригнічення, нервовість чи дратівливість – викликає у нас занепокоєння», – говорить доктор Ганс Анрі П. Клюге, директор Європейського регіонального бюро ВООЗ. «Те, як ми відреагуємо на цю проблему зараз, впливатиме на наступні покоління. Інвестуючи в молодь, наприклад, забезпечивши їй легкий доступ до служб психічного здоров'я, відповідно, до її потреб, ми зможемо отримати потрібний дивіденд: забезпечуючи здоров'я, соціальні й економічні вигоди сьогоденним підліткам, завтрашнім дорослим і майбутнім поколінням», – додав він.

У звіті «В центрі уваги здоров'я та благополуччя підлітків. Результати дослідження «Здоров'я та поведінкові орієнтації учнівської молоді» (HBSC) у 2017/2018 рр. в Європі та Канаді» продемонстровано, що загальне психічне благополуччя погіршується у міру дорослішання дітей, у той час як дівчата, порівняно з хлопцями, особливо ризикують мати негативні наслідки поганого психічного самопочуття. Кожен четвертий підліток повідомляє, що відчуває нервозність, почуття дратівливості або труднощі зі сном принаймні один раз на тиждень.

У звіті зазначаються істотні розбіжності між країнами в рівні психічного благополуччя. Це вказує на те, що в забезпеченні психічного благополуччя можуть відігравати роль культурні, політичні й економічні чинники.

Порівняно з даними 2014 р. приблизно в третині країн було виявлено збільшення частки підлітків, які відчувають тиск від шкільного навантаження, і зменшення кількості молоді, яка зазначає, що їй подобається школа. У більшості країн ставлення до школи погіршується з віком, а задоволеність школою та підтримка з боку вчителів й однокласників зменшуються у міру збільшення тиску від шкільного навантаження.

У дослідженні розглядається зростання використання цифрових технологій паралельно зі змінами в психічному благополуччі молоді в Європейському регіоні. Очевидно, що технології можуть мати переваги, але вони також здатні підвищити вразливість і створити нові загрози, зокрема кібербулінг, який частіше вражає дівчат. Понад 10% підлітків повідомляють про те, що за останні два місяці хоча б 1 раз ставали жертвою кібербулінгу.

«Тривожно бачити, що підлітки говорять нам, що не все в порядку з їх психічним самопочуттям, і ми повинні серйозно сприймати ці повідомлення, оскільки психічне здоров'я є важливою частиною здорового підліткового віку», – зазначає доктор Джо Інчлі, координатор міжнародного дослідження HBSC, Університет Глазго.

Основними проблемами, як і раніше є ризикова поведінка, неправильне харчування та недостатня фізична активність

У звіті представлено результати дослідження HBSC у країнах Європейського регіону і в Канаді, яке проводиться 1 раз на чотири роки. Серед інших основних результатів цього дослідження можна назвати такі:

- Як і раніше викликає занепокоєння небезпечна статева поведінка: кожен четвертий підліток з числа тих, які ведуть статеве життя, практикує незахищений секс. У 15 років про досвід статевих стосунків повідомляє кожен четвертий хлопець (24%) і кожна сьома дівчина (14%).
- Вживання алкоголю та куріння продовжує зменшуватись, але кількість поточних споживачів алкоголю та тютюнових виробів залишається високою серед 15-річних, а алкоголь залишається найпоширенішою психоактивною речовиною. Кожен п'ятий 15-річний (20%) протягом життя був п'яний 2 або більше разів, а майже 1 із 7-ми (15%) був п'яний за останні 30 днів.
- Менше ніж 20% підлітків відповідають рекомендаціям ВООЗ щодо фізичної активності – рівень знижується приблизно в третині країн з 2014 р., переважно серед хлопців. Особливо низькою є фізична активність серед дівчат і підлітків старшого віку.
- Більшість підлітків не дотримуються сучасних рекомендацій щодо харчування, що підриває їх здатність до здорового розвитку. Близько 2-х з 3-х підлітків не вживають достатню кількість продуктів, які є багатими на поживні речовини, а 1 з 4-х підлітків їсть солодощі та 1 із 6-ти вживає солодкі напої щодня.
- Частка підлітків із зайвою вагою і ожирінням з 2014 р. зростає: нині з цією проблемою стикається кожен п'ятий, переважно серед хлопчиків і підлітків молодшого віку; кожен четвертий підліток вважає себе товстим, особливо ця думка поширена серед дівчат.

Під час оприлюднення останнього дослідження HBSC, що містить результати опитування 2017–2018 рр., світ бореться з пандемією COVID-19. Таким чином, наступне дослідження, в

якому будуть представлені результати 2021–2022 рр., відобразить вплив пандемії на життя молоді.

«Широке коло питань, що охоплюються дослідженням HBSC, дає важливе уявлення про життя підлітків сьогодні, а також повинно дати нам корисну базу для вимірювання впливу COVID-19 на підлітків, у результатах наступної хвилі дослідження у 2022 р., – сказав Мартін Вебер, керівник програми з питань охорони здоров'я дітей і підлітків Європейського регіонального бюро ВООЗ. – Дані дозволять нам оцінити, як тривале закриття шкіл і громад вплинули на соціальну взаємодію молоді, її фізичне та психічне самопочуття».

Про дослідження HBSC

Дослідження HBSC відслідковує досвід молодих людей протягом більше ніж 35 років і є важливим інструментом для виявлення динаміки за широким колом показників у сфері охорони здоров'я, соціальних зв'язків та для виокремлення проблем, які можуть потребувати узгоджених політичних рішень і практичних інтервенцій.

Дані HBSC використовуються на національному, регіональному та міжнародному рівнях для отримання нової інформації щодо здоров'я та благополуччя підлітків, розуміння соціальних детермінант здоров'я й інформаційної підтримки політичних рішень і практичних дій, спрямованих на покращення життя молоді в європейському регіоні та Канаді.

Міжнародний координаційний центр HBSC базується в Університеті Глазго (Велика Британія). Більш докладну інформацію про дослідження та країни-учасниці можна отримати на веб-сайті www.hbsc.org.

Частина 1: Основні результати: після опублікування дослідження доступна за посиланням: <http://www.euro.who.int/en/hbsc-spotlight-vol1>

Частина 2: Основна статистика: після опублікування дослідження доступна за посиланням: <http://www.euro.who.int/en/hbsc-spotlight-vol2>

Контакти для ЗМІ

Cathy Bartley
Bartley Robbs Communications
+44 7958 561671
cathy.bartley@bartley-robbs.co.uk

Tina Kiaer
Спеціаліст з комунікацій
Європейське регіональне бюро ВООЗ
+45 30 36 37 76
kiaert@who.int